

OYSTER PERPETUAL
SKY-DWELLER

ROLEX

M
MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 14. september 2016

35. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

»2

BIOEFFECT komið í Harrods

Íslensku húðvörurnar BIOEFFECT hafa fengið góðar viðtökur í London. Vörurnar eru seldar í þrjátíu löndum.

»4

Eyddu undir 600 þúsundum

Fimm frambjóðendur eyddu undir 600 þúsund krónum í forsetakosningunum. Guðni eyddi 25 milljónum.

»4

Pokémon GO úr á leiðinni

Eftir tvo daga kemur á markað fylgihlutur smáforritsins Pokémon GO sem hægt er að nota í stað sima.

»8

Er að koma börnunum á skiði

Anna Lára Sigurðardóttir, nýr forstöðumaður fjármála- og rekstrar sviðs Creditinfo, er mikil skiðakona.

»10

Ástandið breyst til hins verra

Lars Christensen segir markaði heimsins aftur vera orðna óstöðuga líkt og í byrjun ársins.

Hvað hefur breyst á fjármálamarkaði?

Ný skýrsla Samtaka fjármálafyrirtækja fer vandlega yfir þær viðamiklu breytingar sem orðið hafa á löggjöf og umhverfi fjármálafyrirtækja.

»6

OAKLEY
með og án styrks

Gleraugu fyrir golfara – mikið úrval, margir litir

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

KEFLAVÍKUR

Á fyrsta starfsári WOW air flugu 412 þúsund með félaginu. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Farþegamunur Wow air og Icelandair aldrei minni

Í síðasta mánuði voru farþegar Icelandair 484 þúsund en 227 þúsund flugu með WOW air, munur á heildarfjölda farþega milli flugfélaganna tveggja hefur aldrei verið minni. Túrismi greindi fyrst frá þessu.

Árið 2012, þegar WOW air hóf flug, flugu 412 þúsund farþegar með félaginu frá júní til desember, en nærri 2,3 milljónir ferðudust með Icelandair það ár. Farþegamunurinn var þá nærri því sexfaldur, samanborið við tvöfaldan farþegamun í síðasta mánuði.

Sé lítið til tilkynninga Icelandair Group til kauphallarinnar og fréttatilkynninga WOW air má sjá að farþegamunur félaganna hefur minnkað á síðustu árum, en farþegatölurnar fóru hins vegar ekki að nálgast af alvöru fyrr en WOW air hóf Ameríkuflug sitt árið 2015. – sg

227

þúsund farþegar flugu með Wow air í millilandaflugi í síðasta mánuði

484

þúsund farþegar flugu með Icelandair í millilandaflugi í síðasta mánuði

Vikan sem leið

400

milljarðar

Heildarvelta smásöluverslunar án virðisaukaskatts var á árinu 2015 tæpir 400 milljarðar króna samanborið við 376 milljarða árið áður. Vöxtur í veltu frá fyrra ári var 5,8 prósent og hefur ekki verið meiri milli ára frá hrúni. Þetta kemur fram í Árbók verslunarinnar 2016. Velta var mest í dagvöru og stórmörkuðum og nam þar 208 milljörðum króna.

17

milljarða velta

Á síðasta ári jókst velta bílaumboðsins BL um 3,3 milljarða og nam 17 milljörðum króna. Á sama tíma fór rekstrarhagnaður úr tæpum 400 milljónum króna í ellefu hundruð milljónir. BL er stærsta bílaumboð landsins, velta jókst einnig hjá öðrum stærstu bílaumboðum landsins. Sala Heklu nam 13,9 milljörðum í fyrra og salan hjá Brimborg nam 13,1 milljarði.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjórn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Umsjón Hafliði Helgason hafliði@365.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Vefang visir.is

GEFÐU ÞÉR TÍMON

Tímon.is

Færir þér nauðsynlega sýn á mannauðinn

Hafin var sala á BIOEFFECT húðvörnum í Harrods á mánudag. MYND/BIOEFFECT

Íslenskar húðvörur komnar í sölu í Harrods

Stærsta deildaverslun Evrópu hóf á dögunum sölu á íslensku húðvörnum BIOEFFECT. Söluastaðir varanna eru nú yfir þúsund í þrjátíu löndum. Sala hefur aukist um þrjátíu og fimm prósent milli ára. Næst er stefnt á Bandaríkjamarkað.

Á mánudaginn hóf hin sögulega verslun Harrods í London að selja íslensku húðvörurnar BIOEFFECT. „Þetta er mjög ánægjulegur áfangasigur. Að því að ég best veit er þetta í fyrsta skipti sem íslenskar vörur eru seldar í Harrods,“ segir Kristinn D. Grétarsson, forstjóri ORF líftækni móðurfélags BIOEFFECT.

Harrods er stærsta deildaverslun Evrópu með 330 deildir og nær verslunin yfir samtals 90 þúsund fermetra. Verslunin var stofnuð árið 1834 og hefur verið í sama húsi frá árinu 1849. „Síðustu sex ár frá því að BIOEFFECT kom á markað þá hefur okkur tekist að komast inn í hverja stórverslun, eða deildaverslun, á fætur annarri. Þetta hafa verið flottustu verslanir hvers lands fyrir sig, en að öllum öðrum verslunum ölstuðum þá er Harrods ein sú flottasta,“ segir Kristinn.

Söluastaðir varanna eru nú yfir þúsund á heimsvísu í þrjátíu löndum. Kristinn segir gríðarlega upp-

● ● Þetta er mjög ánægjulegur áfangasigur. Að því að ég best veit er þetta í fyrsta skipti sem íslenskar vörur eru seldar í Harrods.

Kristinn D. Grétarsson forstjóri ORF líftækni móðurfélags BIOEFFECT.

sveiflu í gangi. „Salan okkar á fyrstu sex mánuðum þessa árs er 35 prósentum meiri en hún var á sama tímabili í fyrra.“

Kristinn telur að rekja megi velgengnina til þess að vörurnar hafi raunverulega virkni sem hægt sé að fylgjast með og að viðskiptavinurinn upplifi því árangur. „ORF líftækni eyddi tíu árum í það að þróa aðferð sem felst í því að framleiða frumuvaka úr byggi, sem hafa

einstaka virkni þegar kemur að því að hjálpa frumunum að endurnýja sig. Það að viðskiptavinurinn upplifi árangur er ekki algengt í snyrtivöruheiminum.“

Kristinn segir það ánægjulegt að í Harrods hafi öll vörulínan verið tekin inn og henni verið gert mjög hátt undir höfði. „Þegar við erum í þessu erum við að berjast fyrir hilluplássi, en nú erum við komin í þá stöðu að Harrods úthlutar okkur heilum hilluvegg.“

BIOEFFECT fór nýlega í sölu í Japan, Ítalíu og Sameinuðu furstadæmum. Að sögn Kristins er Japan einn erfiðasti markaður heims fyrir snyrtivörur en engu að síður hefur vörurnar verið tekið gífurlega vel þar og gengur salan vel. Næst á dagskrá er Bandaríkjamarkaður þar sem sala mun hefjast í október.

Í dag eru starfsmenn ORF líftækni og dótturfélaga um fjórutíu og fimm. saeunn@frettabladid.is

Á döfinni

Fimmtudagur 15. september

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Fiskafli í ágúst 2016

Föstudagur 16. september

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Samræmd vísitala neysluverðs í ágúst 2016

Þriðjudagur 20. september

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Vísitala byggingarkostnaðar fyrir október 2016
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS
• Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu

Miðvikudagur 21. september

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Vinnurmarkaður í ágúst 2016
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS
• Vísitala leiguverðs á höfuðborgarsvæðinu

Fimmtudagur 22. september
HAGSTOFA ÍSLANDS

• Mánaðarleg launavísitala í ágúst 2016

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Greiðsluþjófnumarvísitala í október 2016

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Vísitala kaupmáttar launa í ágúst 2016

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Vísitala lífeyrisskuldbindinga í ágúst 2016

Mánudagur 26. september
HAGSTOFA ÍSLANDS
• Kjötframleiðsla í ágúst 2016

Þriðjudagur 27. september
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

• Viðskipti með atvinnuhúsnæði

Miðvikudagur 28. september

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS
• Fjöldi útgefna vegabréfa
HAGSTOFA ÍSLANDS
• Viðskipti með atvinnuhúsnæði

Fimmtudagur 29. september

HAFSTOFA ÍSLANDS
• Gistinætur og gestakomur á hótelum í ágúst 2016
HAFSTOFA ÍSLANDS
• Vísitala neysluverðs í september 2016
HAFSTOFA ÍSLANDS
• Meðalkostnaður á grunnskólanema í september 2016

Föstudagur 30. september

HAFSTOFA ÍSLANDS
• Verðmæti sjávarafla, janúar–júní 2016
HAFSTOFA ÍSLANDS
• Vöruviðskipti við útlönd, janúar–ágúst 2016
SEÐLABANKI ÍSLANDS
• Hagvísar koma út

Adobe Creative Cloud - Svo miklu meira!

Adobe námstefna, Grand Hótel Reykjavík,
föstudaginn 16. og laugardaginn 17. september

Allir fyrirlestrar fara fram á ensku. Lýsing á efnistöfum er því ekki þýdd hér.

Dagskrá:

Prent- og rafræn útgáfa

Ljósmyndun

Vídeóvinnsla

Vefhönnun

Föstudaginn 16. september

InDesign , hjartað í útgáfu - fyrri hluti

- We are more creative away from a computer.
- Getting your assets right / Planning your ideas
- Import - where are my files?
- How to build everything and anything easily!
- (Print brochures / Magazines / Interactive documents / and lots more)

Möskun og retus á ljósmyndum

- Removing unwanted things from your photo
- Clone Stamp - Content Aware Fill - CA Move - Spot Healing
- Basic portrait retouching
- Adjusting Colour in Lightroom, Adobe Camera Raw and Photoshop

Ná tökum á Creative Cloud fyrir vídeóvinnslu

- Complete overview of video workflow in Adobe Creative Cloud
- Pancaking the Premiere Pro timeline
- How to review media fast
- Important new features in the latest 2 updates of Premiere Pro
- Sharing Premiere Pro projects
- Customising the Premiere Pro timeline
- Introducing Adobe Capture for Video workflows

Kynning á Adobe Muse / Undirbúningur hönnunar

- What is Muse
- Interface
- Tools
- Planing a website
- Master pages
- Concepts - layer structure - header - footer and more

InDesign , hjartað í útgáfu - seinni hluti

- Building Documents - Digital Publishing made easy
- Fixed layout and Reflowing Epubs
- Interactive PDF Files / Print Material
- Working smarter and faster to build documents
- XML Workflows to automate production
- PreFlight techniques needed to ensure everything works as needed

Hvernig þráðlaus tæki eru að verða nýja skjáborðið

- Libraries
- Adobe Capture
- Lightroom Mobile
- Photoshop Fix
- Photoshop Mix
- How they can become a part of the photographer's workflow

Dýpri skilningur á samhengi milli vídeó og effekta

- Understanding the Premiere Pro & After Effects relationship in more detail
- Managing media with Adobe Prelude
- Incorporating Photoshop into your graphics workflow - some wise geek tips.
- After Effects Text Templates in Premiere Pro
- Speed trimming with JKL
- Visual finishing with the Premiere Pro Lumetri Panel
- A deeper dive into audio clean up in Adobe Audition
- Advanced export workflows - The Media Encoder extra options.
- Multi-camera editing made simple
- Advanced Premiere Pro editing techniques for speed and editing elegance
- The Proxy editing workflow
- Keyboard shortcuts for speed editing

Uppsetning efnis (responsive) í Muse vefsíðu

- Home page and sub-pages
- Importing images from Photoshop / Illustrator
- Built-in widgets (menus, compositions, panels, etc)
- Adding Scroll Effects
- Working with CC Libraries, Typekit and Stock
- Alternative layout option (Adaptive design)
- Creating and distributing reusable assets (time permitting)

Laugardaginn 17. september

Ertu viss um að þekkja Adobe CC? - fyrri hluti

- Starting from Scratch - layouts, layouts and more layouts (made easy)
- Eleven Tricks That Will Help Your Workflow in InDesign
- Smart Objects just got smarter (Photoshop / Illustrator with InDesign)

„Í bíóinu“- Vídeó í stafrænni ljósmyndun - fyrri hluti

- Creating a Panorama
- Creating a cinematic look to your images
- Using Text on your image
- Using Photoshop Shapes

Grunnatriði við klippingu á vídeó, á réttan máta

- Creating Projects in Premiere Pro and After Effects
- Video Media Management essentials for Video
- Archiving a “Ken Burns” effect in Premiere Pro
- Quick audio fixes with Adobe Audition
- Easy animated titles in After Effects
- The easy edit - how to edit video and clean up audio made easy
- Understanding the Track Matte Key
- Exporting video for the web

Adobe Muse - SEO og Publishing möguleikar

- Search engine optimisation
- Publishing the website
- Business Catalyst
- 3rd party
- Export to HTML
- In-browser editing
- Extending Muse with 3rd Party widgets
- Miscellaneous tips (time permitting)

Ertu viss um að þekkja Adobe CC? - seinni hluti

- Design Once Publish to Many / Advanced Exporting features. Acrobat PDF Publishing with forms / Interactive PDF files.

„Í bíóinu“- Vídeó í stafrænni ljósmyndun - seinni hluti

- Taking frames from a video.
- Adding Texture, smoke, fire and dust to add atmosphere
- Using Colour Look Up Tables
- Colour grading
- Creating a Colour Look Up Table

Falleg útkoma í vídeóvinnslu á einfaldan máta

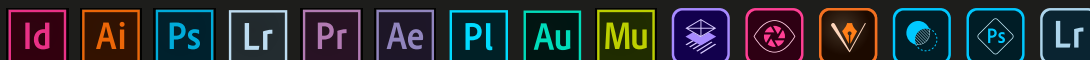
- The fast colour fixes - improving visuals in Premiere Pro
- Understanding Chromakey and Lumakey
- Adjustment layers
- Animating motion graphics and video clips
- Nesting sequences for advanced project workflows
- What is RGB and YUV and why are they important
- Premiere Pro visual effects worth knowing
- The Adobe clip to Premiere Pro workflow - start small and end pro
- Uploading videos to social media

Notkun annars Adobe hugbúnaðar með Muse

- Using mobile apps (Capture and Comp)
- CC libraries
- Adobe Stock

Nánari upplýsingar um dagskrá og skráning er á heimasíðu okkar:

www.hugbunadarsetrid.is og á www.midi.is

Pokémon GO úr í bígerð

VIÐSKIPTI Nintendo mun í þessari viku setja í sölu fylgihlutinn Pokémon GO Plus í samstarfi við Pokémon-fyrirtækið. Fylgihluturinn lítur út eins og úr og hægt er að hafa hann á úlnliðnum. Fylgihluturinn tengist snjallsíma með Bluetooth tækni og hægt er að nota hann við Pokémon-leit.

Tækni titrar og kviknar ljós á því þegar spilarar gengur fram hjá Pokémon-staðsetningu og leyfir notendum að fanga Pokémona með því að ýta á takka á því.

Margir hafa í sumar orðið varir við fjölda fólks sem gengur með

nefið ofan í símanum í leit að Pokémon og hefur jafnvel farið sér að voða í umferðinni.

Með tækinu sem fer í sölu þann 16. september næstkomandi þurfa Pokémon GO spilarar ekki lengur að stara á símaskjá við Pokémon-veiðar. Óljóst er hvert verðið á tækinu verður úti um allan heim, en í Bretlandi verður hægt að kaupa það á rúmar fimm þúsund krónur.

Tilkynnt var í síðustu viku að í næstu uppfærslu af Apple Watch snjallúrinu verði hægt að spila Pokémon Go í gegnum smáforritið. – sg

Bifreiðaframleiðsla er í miklum uppgangi í Kína og hefur bílasala þar ekki mælst meiri í þrjú og hálf ár. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Efnahagur Kína styrkist en varla til frambúðar

KÍNA Efnahagslífið í Kína hefur verið að taka við sér að undanfögnu. Talið er að auknum ríkisútgjöldum til framkvæmda sé þar helst að þakka ásamt mikilli sölu á húsnæði.

Iðnframleiðslan jókst um 6,3 prósent í ágúst frá sama mánuði árinu áður og hefur ekki verið meiri í tvö ár. Þetta kom sérfræðingum á óvart enda hafði verið reiknað með nokkru minni aukningu.

Smásala jókst síðan um 10,6 prósent í ágúst og munaði þar mest um sölu bifreiða, sem hefur ekki mælst jafn mikil í meira en þrjú ár. Sala íbúðarhúsnæðis jókst um 40,1 prósent.

„Nýjustu efnahagstölur benda til þess að hagvöxtur sé að styrkjast en um leið vekja þær upp um að fjárfestingabólan haldi áfram,“ er haft eftir Eswar Prasad í Wall Street Journal, en Prasad er prófessor við Cornell-háskóla og fyrrverandi fulltrúi

6,3%

aukning varð í iðnframleiðslu í ágúst frá sama mánuði árið áður.

Alþjóðagjaldeyrissjóðsins í Kína.

Efnahagslífið í Kína hefur verið í nokkurri lægð undanfarin misseri eftir að hafa lengi notið mikils hagvaxtar. Efasemdir eru um að þessi velgengni nú muni endast lengi.

„Við teljum að hagvaxtarskríðurinn muni minnka árið 2017 þegar eignamarkaðurinn verður á niðurléið og bílageirinn stendur líklega frammi fyrir offramleiðslu,“ er haft eftir hagfræðingnum Tom Rafferty á fréttavef tímaritsins Fortune. – gb

Niu frambjóðendur tóku þátt í forsetakosningunum árið 2016. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Guðni eyddi meiru en fimm frambjóðendum

Kostnaður við framboð Guðna Th. Jóhannessonar forseta nam tuttugu og fimm milljónum króna. Þrjú frambjóðendur voru undir fjögur hundruð þúsundum.

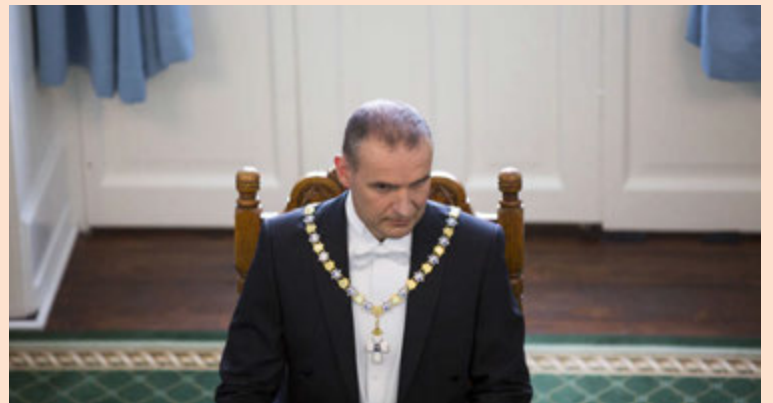
Misjafnt er hve miklu frambjóðendurnir í forsetakosningunum í sumar voru í framboð sín. Af þeim sem hafa skilað rekstrarreikningi varði Guðni mestu í framboð sitt eða 25 milljónum króna.

Guðni var einnig með mestar tekjur eða sem nam 26,3 milljónum króna. Framlög lögaðila námu 10,9 milljónum og framlög einstaklinga 13 milljónum króna. Eigin framlög Guðna námu 1,1 milljón króna.

Framlög og kostnaður við framboð Sturlu Jónssonar, Ástþórs Magnússonar og Hildar Þórðardóttur var innan við 400 þúsund krónur og því verður ekki skilað uppgjöri vegna framboðsins. Sturla segir í samtali við fréttastofu að hann áætli að framboð sitt hafi kostað innan við 300 þúsund krónur.

Guðrún Margrét Björnsdóttir varði 536 þúsund krónum í eigið framboð, eigin framlög námu 386 þúsund krónum en framlög lögaðila námu 150 þúsund krónum. Öll framlög lögaðila komu frá Gunnari Eggertssyni hf.

Elisabet Jökulsdóttir segir í samtali við fréttastofu að framboð sitt hafi kostað milli 400 til 500 þúsund krónur. Áætla má því að framboð þessara fimm aðila hafi ekki kostað yfir 2,2 milljónir króna. Ef svo er hefur framboð Guðna Th. Jóhannes-

Guðni Th. Jóhannesson tók við embætti forseta Íslands 1. ágúst síðastliðinn. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

26,3

milljónum króna námu framlög til forsetaframboðs Guðna

sonar kostað ellefu sinnum meira en framboð þeirra.

Verið að leggja lokahönd á uppgjör vegna framboðs Höllu Tómasdóttur og verður því skilað til Ríkisendurskoðunar í næstu viku.

Ekki náðist í talsmenn Andra Snæs Magnasonar eða Davíðs Oddssonar við gerð þessarar fréttar. Davíð Oddsson áætlaði hins vegar í kosningasjónvarpi RÚV að framboð sitt kostaði sex til sjö milljónir króna, þótt sú tala gæti hækkað.

Frestur til að skila inn gögnum vegna framboðanna rennur út um aðra helgi, þann 25. september, en þá verða þrjú mánuðir liðin frá kjördegi. Lögaðilar og einstaklingar mega að hámarki styrkja framboð um 400 þúsund krónur. Heildarkostnaður við framboðin mátti ekki fara yfir 38 milljónir króna. saeunn@frettabladid.is

iPhone 7 í verðslanir í lok september

Nýjasti snjallsími Apple, iPhone 7, mun fara í sölu frá og með 23. september á Íslandi. Símarinn munu koma á alþjóðlegan markað þann 16. september, en samkvæmt upplýsingum frá Macland eiga forsvarsmenn fyrirtækisins von á því að síminn fari í sölu þar þann 23. september og hefjast forpantanir aðeins fyrr.

Óvíst er hvert verðið á símanum verður hér á landi en hann mun kosta frá 649 dollurum, jafnvirði 74 þúsund íslenskra króna, í Bandaríkjunum.

Síminn var kynntur eins og hefð hefur verið hjá Apple á kynningu sem fór fram þann 7. september síðastliðinn. Tvö eintök eru af símanum, iPhone 7 og iPhone 7 Plus sem eins og nafnið gefur til kynna er stærri útgáfan. Stærsta breytingin er að innstungan fyrir heyrnartól hefur verið fjarlægð og þess í stað verða þau tengd með Bluetooth eða svokölluðu Lightning-tengi, sem fer þar sem hleðslunúran fer einnig.

Nýr iPhone var kynntur þann 7. september og fer í alþjóðlega sölu 16. september. FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

» Innstungan fyrir heyrnartól hefur verið fjarlægð á iPhone 7 og iPhone 7 Plus

Með þessu eru símarinn vatnspólnir og þola ryk betur. Myndavélar símanna hafa verið uppfærðar og myndavélin í 7 Plus er með tveimur linsum. Minni símanna hefur einnig verið aukið og verða ódýrustu símarinn með 32 GB minni, í stað 16 GB. – sg

merking

....framleiðir

Póstkassa og pósthólf....

Viðarhöfða 4 www.merking.is Sími: 562-7044

VIÐURKENNT BÓKARANÁM

FYRIR ÞÁ SEM VILJA LÁTA HLUTINA STEMMA

KREFJANDI ÞRIGGJA ANNA NÁM Í BÓKHALDI ÞAR SEM KENNT
ER FRÁ GRUNNI AÐ VOTTUN SEM VIÐURKENNDUR BÓKARI.
GÓÐ STARFSTÆKIFÆRI.

HEFST 19. SEPTEMBER

BÆÐI KVÖLD- OG MORGUNNÁM Í BODI.
EINNIG 26. OG 27. SEPTEMBER OG 18. OKTÓBER

NTV skólinn sérhæfir sig í hagnýtu og starfsmiðuðu námi í samvinnu við mörg af leiðandi fyrirtækjum landsins. Kennsla í NTV er verkefnamiðuð og fer fram í litlum hópum í nánú samstarfi við kennara. NTV er viðurkenndur fræðsluaðili af Mennta- og menningarmálaráðuneytinu og er alþjóðleg prófamiðstöð.

www.ntv.is

ntv

Nýi tölvu- og
viðskiptaskólinn

Miklar breytingar á regluverki banka

Þegar rætt er um fjármálakreppuna 2008 heyrst oft að lítið hafi breyst á fjármálamörkuðum. Í dag halda Samtök fjármálafyrirtækja ráðstefnu undir yfirskriftinni: Hvað hefur breyst? Þar verður farið yfir nýja skýrslu sem rekur breytingar á umgjörð fjármálakerfisins.

Hafliði Helgason
hafliði@frettabladid.is

Skýrsluhöfundar eru hagfræðingarnir Ásgeir Jónsson, Ingvi Örn Kristinsson og Jónas Fr. Jónsson, lögfræðingur og fyrrverandi forstjóri Fjármálaeftirlitsins. Umræðan um að lítið hafi breyst er þeim kunn, en þeir segja mikið hafa breyst. „Í skýrslunni erum við einungis að rekja hluta af þeim breytingum sem hafa orðið á löggjöf um fjármálamarkaði,“ segir Jónas. Hann leggur áherslu á að þessar breytingar séu alþjóðlegar og ekki bundnar við Ísland. „Í raun og veru hefur allt

regluverk verið tekið í gegn á mjög mikilvægum sviðum.“

Mikil breyting

Ásgeir bætir því við að þegar nýir bankar hafi verið stofnaðir hafi orðið mikil breyting. „Þetta eru í raun allt aðrar stofnanir og uppbygging efnahagsreikningsins er gjörólík því sem var í gömlu bókunum.“

Ingvi bendir á fleiri þætti fyrir utan styrkingu eiginfjár og umgjörðar fyrirtækjanna. „Annar þáttur sem er í farvatninu hér, en er búið að klára í Evrópusambandinu, er neyðarkerfið.“ Hann nefnir tilskipun um innstæðutryggingakerfið og reglur um skilameðferð fjármála-

fyrirtækja. „Þessum breytingum er ætlað að styrkja stöðu innstæðueigenda og skilameðferðarkerfinu er ætlað að koma í veg fyrir að kostnaður af skilameðferð eða endurreisn lendi á ríkinu eða opinberum sjóðum.“

Ingvi segir að þessar reglur geti leitt til herra álags á skuldabréfaútgáfu banka. „Það veltur á samspili þessara þátta. Hvernig þessar nýju reglur leiða til þess að fjármálafyrirtækin verði öruggari og þar með áhættuminni.“

Ekki frábrugðnir

Síðustu árin hefur hérland umræða beinst að sérstöðu íslensku bankaanna og séríslenskum ástæðum falls

þeirra. Ásgeir bendir á að íslensku bankarnir hafi skorið sig úr að því leyti að þeir höfðu ekki lánveitanda til þrautavara. Umfang þeirra í samhengi hagkerfisins leiddi til þess að ekki var hægt að dæla inn í þá lausafé. „Annars voru þeir með sama fjármögnunarlíkan og evrópskir bankar.“

Jónas bendir á að kreppan hafi verið alþjóðleg og sameiginleg sé bæði áhættusækni og að áhætta hafi verið metin vitlaust. „Þetta er það sem menn eru að reyna að ná utan um með breyttum reglum og umgjörð. Svo má segja að í einstökum löndum hafi orðið mismunandi birtingarmyndir svo sem út á hvað var verið að lána, hvers konar trygg-

ingar voru undirliggjandi. Grunnurinn sjálfur var mjög svipaður.“

Evrópa sækir í neyðarlögin

Fjármálakreppan skall á íslensku hagkerfi með fullum þunga sem neyddi okkur til að taka afgerandi ákvarðanir m.a. með setningu neyðarlaga. Þeir benda á að mörgu af því sem komið hafi fram sem endurbætur í tillögum Evrópusambandsins svipi til þess sem sett var í neyðarlögin. Áhersla sé á að ef illa fari í fjármálakerfinu, þá hafi það minni áhrif á stöðugleika í hagkerfinu.

„Slitatilskipunin er eitt af því sem á eftir að ljúka innleiðingu á hér og einnig á eftir að ljúka breytingu

Helstu reglu- og lagabreytingar sem varða fjármálakerfið

1. Eigið fé
Gerðar eru kröfur um aukin eigið fé fjármálafyrirtækja, auk þess sem strangari kröfur eru gerðar til gæða eiginfjár. Þá er eftirlitsaðilum veitt heimild til þess að mæla fyrir um aukningu/minnkun eiginfjár eftir stöðu hagsveiflunnar, fjármálastöðugleika eða kerfislegu mikilvægi einstakra fyrirtækja. Jafnframt hafa verið settar reglur um vogunarhlutfall til að takmarka umfang skuldsetningar. Með Solvency II regluverkinu verða gerðar auknar kröfur til fjárhagslegs styrks váttryggingafélaga.

2. Laust fé
Settar hafa verið alþjóðlegar reglur og viðmið um lausafjárstöðu og hlutfall stöðugrar fjármögnunar.

3. Áhættustýring
Auknar kröfur eru gerðar til áhættustýringar og aðkomu stjórnar að henni. Þá hafa verið settar reglur til þess að draga úr áhættu svo sem varðandi viðskipti með eigin hlutabréf, takmörkun lána með veði í eigin hlutabréfum, sönnunarkröfur um stórar áhættuskuldbindingar, takmarkanir kaupakgreiðslna og reglur um fasteignalán. Þá verða auknar kröfur gerðar til áhættustýringar váttryggingafélaga með innleiðingu á Solvency II reglum ESB.

4. Stöðugleiki
Aukinn stöðugleiki fjármálakerfisins og lágmarksáhætta skattborgara er markmið reglna um innstæðutryggingar, greiðslufyrirmæli í greiðslukerfum, gerð skuld-

bindingaskrár og ákvæði neyðarlaga um forgang innstæðna og inngrip eftirlitsaðila í stjórn fjármálafyrirtækja í nauðum. Nánari reglur í anda neyðarlagaanna fylgja innleiðingu á tilskipun ESB um skilameðferð fjármálafyrirtækja. Þá eru fyrirhugaðar innleiðingar á tilskipunum ESB um lánshæfismatsfyrirtæki og um kröfur til afleiðuviðskipta utan markaða og stofnun fjármálastöðugleikaráðs.

5. Markaðir og viðskiptavinir
Verulegar breytingar hafa orðið á regluverki verðbréfamarkaða. Þannig hafa yfirtökureglur verið skýrðar og kröfur hertar fyrir markaðsaðila og starfsmenn þeirra s.s. kröfur um upplýsingagjöf vegna skortsöluviðskipta, reglur um markaðsmisnotkun og reglur um

fjárfestavernd í Mifid II. Þá hefur neytendavernd og upplýsingagjöf til neytenda verið aukin.

6. Stjórnhættir
Reglur um hæfi og ábyrgð stjórnenda hafa verið hertar sem og viðskipti við venslaða aðila. Auknar kröfur eru nú gerðar til innri endurskoðunar og eftirlitsskyldu stjórnar. Þessu til viðbótar er mælt sérstaklega fyrir um aðkomu stjórnar við mótun áhættustefnu og áhættustýringar. Jafnframt getur sama endurskoðunarstofan aðeins endurskoðað fjármálafyrirtæki í fimm ár samfleytt.

7. Auknar heimildir eftirlitsaðila – hert viðurlög
Eftirlitsaðilar hafa fengið auknar heimildir og margar hverjar

matskenndar. Þá hefur viðurlögum verið fjölgað og fjárhæðarrámi stjórnvaldssekta aukinn.

8. Sérstök skattheimta á fjármálafyrirtæki
Á evrópskum vettvangi hefur verið mikil umræða og margháttadag hugmyndir um hvernig skattleggja eigi fjármálafyrirtæki til að mæta þeirri áhættu sem fjármálakerfið getur bakað skattgreiðendum. Niðurstaðan varð að leggja á gjald sem rennur í skilaskjóð sem er hluti af tilskipuninni um endurveisn og skilameðferð fjármálafyrirtækja. Gjaldidið er lagt á skuldir fjármálafyrirtækja að frádregnu eigin fé og innansamstæðuskuldum. Það er í raun mjög hliðstætt hinum sérstaka skatti á fjármálafyrirtæki hér á landi.

gjöf og regluverk til að grípa inn í bankastofnanir. Ingvi bætir við að einnig sé að finna ákvæði í Bandaríkjunum sem setji innlenda innistæðueigendur fram fyrir. „Sem þýðir að ef þeir hefðu lent í Icesave-málinu þá hefðu þeir aldrei borgað neitt til Breta og Hollendinga.“

Eignir stóðu undir innistæðum

Forgangur innistæðna gekk jafnt yfir alla í þrotabúum bankanna, en yfirlýsingin um ábyrgð ríkisins á innistæðum náði aðeins yfir íslenskar innistæður. Forgangurinn hefur tryggt að innistæðueigendur í Hollandi og Bretlandi hafa fengið allt sitt til baka þar sem eignir búans stóðu undir kröfunum.

Í skýrslunni er farið yfir orsakir og aðdraganda fjármálakreppunnar 2008 og viðbrögð við henni. Skýrsluhöfundar skoða einnig þær séríslensku reglur sem gripið var til, meðal annars sérstaka skattlagningu fjármálafyrirtækja. Segja má að sú sérstaka staða og óvissa ríkissjóðs vegna stóðu fjármálakerfisins hafi réttlætt aukalega skattheimtu á slitabú og fjármálafyrirtæki.

Ríkið fengið sitt

Skýrsluhöfundar benda á að ríkissjóður hafi fengið til baka það tjón sem hann varð fyrir við fall fjármálafyrirtækja og gott betur. Því megi efast um slíka skattlagningu til lengri tíma. „Það er í raun þversagnakennt að refsá númerandi bönkum með skattlagningu fyrir syndir þeirra gömlu,“ segir Ásgeir. Hann bætir því við að bankastarfsemi sé ekkert öðruvísi en önnur starfsemi að því leyti að álögur hljóti á endanum að koma fram í verðlagningu vöru og þjónustu. „Slitabúin og kröfuhafar gömlu bankanna eru búin að greiða hundruð milljarða til ríkissjóðs. Ríkissjóður er kominn með allan útlagðan kostnað til baka og gott betur og þá má velta fyrir sér til hvers þessi skattlagning sé.“

Ingvi bendir á að í því ljósi sé nauðsynlegt að gera það upp við sig hvort slík skattlagning eigi að vera varanleg. „Ef hún á að vera varanleg þá mun það þýða að kerfið verður dýrara sem því nemur fyrir fyrirtæki og heimili.“ Þeir segja að um mjög háar fjárhæðir sé að ræða. „Það kemur fram í skýrslunni að þetta voru um fimmtán milljarðar í fyrra og þá erum við ekki að telja með að fjármálafyrirtækin eru að borga mjög hátt gjald til Fjármálaeftirlitsins og Umboðsmanns skuldara, auk þess sem fjármálakerfið greiðir háar fjárhæðir eða milli þrjú og fjóra milljarða í innistæðutryggingasjóð á ári.“

Þeir benda á að vaxtamunur, sem er álagning fjármálafyrirtækja, sé um 80 milljarðar á ári, þannig að fimmtán milljarðar af þeirri fjárhæð, auk annarra gjalda sé mjög hátt hlutfall. „Ef maður horfir öðruvísi á þetta, þá voru heildarskattgreiðslur

Rætur fjármálakreppunnar samkvæmt Larosiére-nefndinni

Þjóðhagslegar ástæður

Lágt vaxtastig og aðhaldslítil peningamálastefna, sérstaklega í Bandaríkjunum, leiddi til of mikils framboðs á lánsfé, hnattræns ójafnvægis í viðskiptum með vöru og þjónustu, rangrar verðlagningar áhættu og aukinnar skuldsetningar.

Áhættustýring

Skortur á gegnsæi og yfirsýn fyrirtækja, eftirlitsaðila og reglusmiða leiddi til þess að skugga-bankakerfinu óx fiskur um hrygg í krafti viðskiptalíkans þar sem eignum er safnað og svo sundrað (e. originate to distribute model). Þetta gerði kerfið gríðarlega flókið og aðeins var á fárra valdi að hafa á því skilning.

Lánshæfismatsfyrirtæki

Brugðust við mat á áhættu af flóknum skuldabréfagerningum. Samband lánshæfismatsfyrirtækja við fjármálafyrirtæki einkenndist af meiri háttar hagsmunaaðrekstrum.

Stjórnarhættir

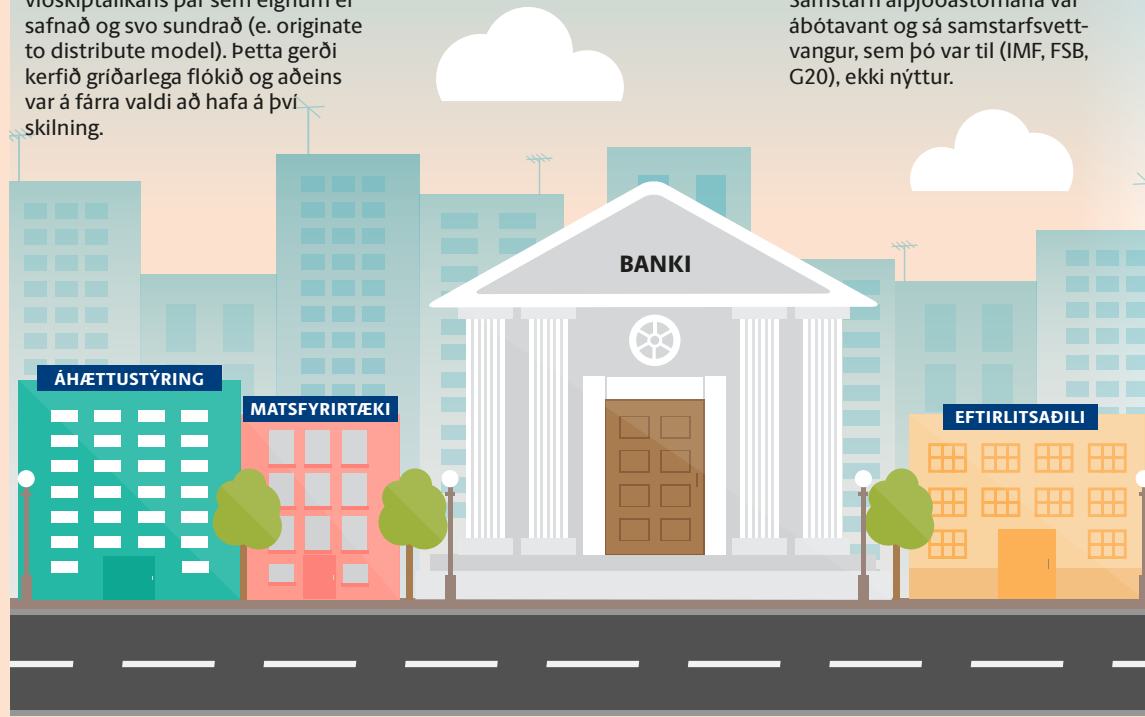
einkenndust af veikri stöðu hluthafa gagnvart framkvæmdastjórn fyrirtækja. Útfærsla á breytilegum starfskjörum skapaði ranga hvata við stjórnun fyrirtækja.

Eftirlitsaðilar og reglusmiðir

Frammistaða þeirra einkenndist af röngum hvötum: Stöðlunarferlið sem kennt er við Basel (e. Basel-process) og áherslan á að færa eignir til bókar á markaðsvirði (e. mark to market) magnaði upp hagvaxtar-sveifluna. Lítið var skeytt um að fylgjast með þjóðhagslegri áhættu og regluverk afleiðumarkaða var ekki nægilega sterkt.

Veikleikar í alþjóðlegu samstarfi

Samstarfi alþjóðastofnana var ábótavant og sá samstarfsvettvangur, sem þó var til (IMF, FSB, G20), ekki nýttur.

Í ársbyrjun 2009 skilaði nefnd á vegum framkvæmdastjórnar ESB skýrslu um fjármálakreppuna. Nefndin er kennd við Jacques de Larosiére, fyrrverandi seðlabankastjóra Frakklands, forstjóra IMF og yfirmanns Evrópska endurreisnar- og þróunarbankans. Sjá nánar: The High Level Group on Financial Supervision in the EU, http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/de_Larosiere_report_en.pdf.

Ásgeir Jónsson, Jónas Fr. Jónsson og Yngvi Örn Kristinsson hafa skrifað ítarlega skýrslu um reglubreytingar fjármálakerfisins sem kynnt verður á fundi Samtaka fjármálafyrirtækja í dag.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

á eiginfjárreglum,“ segir Jónas. Ríkisstjórnin hefur nú afturkallað yfirlýsingu um að allar innistæður séu tryggðar. Þeir benda á að um yfirlýsingu hafi verið að ræða sem í sjálfu sér hafi ekki lagalegt gildi. Eftir standi samt að innistæður séu forgangskröfur.

„Í þessari skilatilskipun sem við erum að innleiða þar er verið að gera ýmislegt sem mönnum brá í brún við úti í Evrópu þegar við gerðum það í neyðarlögunum 2008. Þar má nefna innlán einstaklinga, lítilla og meðalstórra fyrirtækja sem munu njóta forgangs.“

Samkvæmt þessu hefur Evrópa valið íslensku leiðina til að tryggja hagsmunum einstaklinga og minni fyrirtækja. Ásgeir bendir á að Bandaríkjamenn hafi haft slíka lög-

bankanna um 38 milljarðar sem eru um sex prósent af skatttekjum ríkisins í heild. Greinin er með um 2,4% af mannaflanum en greiðir um sex prósent af heildinni. „Fjármálafyrirtækin eru því að borga mjög hátt hlutfall skatta fyrirtækja í landinu.“

Skattar og samkeppnishæfni

Nú kynni einhver að spyrja hvort ekki sé bara ágætt að fjármálafyrirtækin greiði mikið til samfélagsins. „Áhyggjuþátturinn í því er bankaskatturinn sem lagður var á til að standa undir greiðslum vegna höfuðstólsleiðréttingar húsnæðislána, því hann er svo hár. Hann er 0,376% af öllum skuldum. Hann hækkar fjármagnskostnað banka í samkeppni við til dæmis lífeyrisjóði um 38 punkta sem er mjög stór hluti af álaginu ofan á markaðs-vextina.“

Ingvi segir að þegar skatturinn var lagður á 2013 hafi bankarnir ákveðið að bíta á jaxlinn og lifa þessi þrjú

ár af án þess að velta þessu út í verðlagninguna. „Ef þetta á hins vegar að vera varanlegt, eins og kemur fram í ríkisfjármálaáætlun til næstu fimm ára, þá er óhjákvæmilegt að bankarnir setji þetta út í verðlagningu sína og eru þá ekki samkeppnisfærir við lífeyrisjóði og aðra á húsnæðis-lánamarkaði.“

Erlendir hirða bestu bitana

Þeir benda á að þetta muni gilda um fleiri útlán, erlendir bankar séu nú þegar með um 30% af lána-markaðnum til stærri fyrirtækja. „Ef íslenskir bankar búa við 38 punkta aukaskatt, þá munu erlendir bankar hirða helstu fyrirtækin í útlánunum og verðmæt störf flýttast úr landi,“ segir Ingvi og bætir því við að framtíðarsýnin yrði þá að bankarnir yrðu sparissjóðir sem tækju við innlánunum og veittu neyslulán og sinntu greiðslumiðlun. Menn hljóti að spyrja sig hvort það sé skynsamlegt út frá efnahagsrýggi og hagsæld.

Við þetta bætist að ríkið er stór eigandi að bankakerfinu og þar með samsvarandi áhættu af því. Skortur á samkeppnishæfni þess myndi rýra þann eignarhlut til lengri tíma.

Klassísk fasteignabóla

Mat þeirra er að samhliða opnun hagkerfisins þurfi að hugsa framtíðarskipan fjármálakerfisins með tilliti til heildarhagsældar og samkeppnishæfni. Nokkur umræða varð um að hverfa þyrfti frá því módeli að viðskiptabankar og fjárfestingarbankar væru í einni sæng. Þeir segja þessa umræðu hvergi ofarlega á baugi nú. „Niðurstaða rannsóknna er sú að það er ekkert eitt rekstrarmódel banka sem kemur betur út en annað í fjármálakreppunni 2008,“ segir Yngvi. Þeir benda á að þegar grannt er skoðað hafi kreppan 2008 verið klassísk útlánadrifin fasteignabóla sem sprakk, enda þótt birtingarmyndirnar hafi verið mismunandi.

Fáðu tilboð fyrir þitt fyrirtæki

Eitt mesta úrval landsins af fiskréttum og ferskum fiski.

- ★ Veitingastaðir
- ★ Stóreldhús
- ★ Mötuneyti

@ hafid@hafid.is

☎ 554 7200

Hlíðasmára 8 | Skipholti 70 | Spönginni 13
Sími 554 7200 | facebook

GUÐMUNDUR ARNAR
ÞÓRDARSSON

Nýtt starf á rekstrarsviði

Þekking hefur ráðið Guðmund Arnar Þórdarsson og tekur hann við nýju starfi sviðsstjóra rekstrarsviðs, en það er liður í nýju skipulagi hjá fyrirtækinu.

Guðmundur Arnar hefur víðtæka reynslu af upplýsingatækni, en hann starfaði áður hjá Reiknistofu bankanna, þar sem hann var vörustjóri fyrir hýsingu og rekstur. Áður hefur hann starfað fyrir Nýherja, Teris og Hugvit. – sg

RAGNAR ÖRN KORMÁKSSON

Ráðinn vaxtarstjóri Bókunar

Ragnar Örn Kormásson hefur verið ráðinn vaxtarstjóri hjá Bókun en í því hlutverki mun hann sjá um að sækja nýja notendur og gera þeim auðveldara að tileinka sér hugbúnaðinn.

Ragnar er með M.Sc. í fjármálum fyrirtækja frá Háskólanum í Reykjavík og B.Sc. í viðskiptafræði frá Háskólanum á Bifröst. Hann hefur verið fjármálastjóri Icelandic Startups síðustu fjögur árin. – sg

Gaman að læra alltaf í starfinu

Anna Lára Sigurðardóttir er nýr forstöðumaður fjármála- og rekstrarsviðs Creditinfo. Hún hefur starfað í átta ár hjá félaginu en segist alltaf læra eitthvað nýtt í starfinu. Utan vinnunnar er hún mikil skíðamanneskja og er að koma börnum sínum tveimur á skíði. Fjölskyldan ferðast einnig og stundar útivist saman.

SVIPMYND

ANNA LÁRA SIGURÐARDÓTTIR

„Það eru miklar breytingar í gangi og mjög mikið af spennandi verkefnum. Það er alltaf jafn gaman og alltaf ný verkefni og tækifæri hjá Creditinfo.“ Þetta segir Anna Lára Sigurðardóttir. Hún var á dögnum ráðin forstöðumaður fjármála- og rekstrarsviðs fyrirtækisins.

Creditinfo er leiðandi fyrirtæki í miðlun fjárhags- og viðskiptaupplýsinga auk þess að bjóða upp á fjölbreytta fjölmiðlaþjónustu.

Anna hóf störf hjá fyrirtækinu árið 2008, þá sem þjónustustjóri. „Ég er að halda áfram að byggja upp þetta fjármála- og rekstrarsvið fyrirtækisins. Undir þetta svið falla ýmis verkefni, til að mynda erum við með bókhald og allan rekstur innan fyrirtækisins, og jafnframt sjáum við um starfsmannahald og innkaup,“ segir Anna.

Hún er einnig að vinna í því að taka innri ferlana í gegn innan fyrirtækisins. „Við erum með LEAN-hugmyndafræðina að leiðarljósi þar og sú vinna snýr líka að rekstrinum,“ segir Anna.

Anna er með B.Sc.-gráðu í viðskiptafræði frá Háskólanum á Bifröst. Áður starfaði hún sem hópstjóri hjá fjarskiptafélaginu Nova og sem ráðgjafi hjá Motus.

„Ég hef yfirleitt verið í störfum sem snúa meira að sölu og þjónustu, en nú er ég komin hinum megin við borðið,“ segir Anna.

Þrátt fyrir að hafa verið átta ár hjá fyrirtækinu segist Anna alltaf vera að læra og takast á við ný verkefni. „Það skiptir rosalega miklu máli í svona starfi að hafa gaman af því sem maður er að gera. Stór partur af því er að læra af nýjum verkefnum sem ég er að

Anna Lára Sigurðardóttir hefur starfað hjá Creditinfo í átta ár en var áður hjá Nova og Motus. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

vinna daglega,“ segir Anna. „Svo vinn ég með frábæru samstarfsfólki.“

Anna er í sambúð með Árna Henry Gunnarssyni og eiga þau tvö börn. „Mikill tími utan vinn-

unnar fer í fjölskyldu og vini, en svo hef ég mjög gaman af því að fara upp á fjöll á skíði. Ég hef alla tíð verið mikið í Bláfjöllum, en hef ferðast víða erlendis til að skíða líka. Nú er ég að koma krökkunum

upp á það líka,“ segir Anna.

„Után þess förum við mikið með krakkana í ferðalög og stundum útivist saman, það er mikið í huga okkar,“ segir Anna.

saeunn@frettabladid.is

Inflúensu- bólusetningar

Læknar og hjúkrunarfræðingar
Vinnuverndar ehf. koma í fyrirtæki
og bólusetja gegn árlegri inflúensu.

Erum að taka niður bókanir
í síma 578 0800 og á
vinnuvernd@vinnuvernd.is

Vinnuvernd ehf.

Holtasmára 1 | 201 Kópavogur | s: 5780 800

www.vinnuvernd.is | vinnuvernd@vinnuvernd.is

VINNUVERND ehf

vellíðan í vinnu

Tíu ríkustu prósent íbúa landsins eiga yfir helminginn af heildarauði Bretlands.

Auði misskipt í Bretlandi á vestrænan mælikvarða

Ef marka má nýja skýrslu Oxfam er Bretland á meðal þeirra vestrænu ríkja þar sem eignaskipting er einna ójöfnust.

Skýrslan sýnir að eitt ríkasta prósent íbúa Bretlands á tuttugu sinnum meira en tuttugu fátækustu prósent íbúanna. Þannig eiga 634 þúsund Bretar 20 sinnum meira en þrettán milljónir Breta.

Forsvarsmenn Oxfam biðla nú til forsætisráðherra Bretlands, Theresu May, að vinna í því að minnka eignamuninn milli hópanna. Í skýrslunni, sem byggð er á tölum frá Credit Suisse, kemur fram að tíu ríkustu prósent íbúa landsins eiga yfir helminginn af heildarauði Bretlands, þar af á ríkasta prósentíð

nærri því fjórðung auðs landsins, eða 23 prósent. Á sama tíma eiga tuttugu fátækustu prósent íbúa landsins einungis 0,8 prósent auðsins.

BBC greinir frá því að forsvarsmenn Oxfam leggi fram eftirfarandi tillögur til að leiðrétta skiptingu auðsins: Að auka ásýnd starfsmanna fyrir stjórnnum fyrirtækja, skapa hvata hjá fyrirtækjum til að auka aðgang starfsmanna að starfsþjálfun og menntun, að innleiða reglur um að hæst launaði starfsmaður fyrirtækis geti ekki verið með hærri en tuttuguföld laun lægst launaða starfsmannsins, taka á skattvikum fyrirtækja og notkun þeirra á skattaparadisum. – sg

HP Spectre

Einstök hönnun og nánast fullkomin

Ótrúlega þunn og létt fartölva sem á sér enga líka

Ótrúlega þunn,
aðeins 10.4 mm
og 1.1 kg.

Einstök
rafhlöðuending,
ný „hybrid“ tækni.

Frábært hljóð
frá Bang & Olufsen.

Intel® Core™ i5 eða
i7 og Thunderbolt
3.0 tengi.

Allar nánari upplýsingar á www.ok.is/premium

Intel, merki Intel, Intel Inside, Intel Inside merkið, Intel Core, Intel Core Inside eru vörumerki Intel Corporation í Bandaríkjunum og/eða öðrum löndum.

Opin Kerfi
– allt er mögulegt

Opin Kerfi // Höfðabakka 9 // 110 Reykjavík // 570 1000 // ok.is

Ferða þjónusta

Logi Einarsson
varaformaður Sam-
fyllingarinnar, í 1.
sæti á lista í Norð-
austurkjördæmi

Aukin gæði í ferða- þjónustu

Uppbygging innviða ferðaþjónustunnar hefur því miður ekki verið fyrirferðarmikil á kjörtímabilinu. Ef ekkert verður að gert getur farið illa fyrir þessari mikilvægu atvinnugrein og umhverfið mun liða. Það litla sem er framkvæmt er oft metnaðarlítið, sundurleitt og úr takti við umhverfið. Fjárfesting einkafyrirtækja er furðu oft í líkum stíl. Gróðasjónarmið ráða gjarna för og hraðinn algengur fylgiskur. Þetta á jafnt við um gistiðstöðu, bílaleigur, matsölustaði og affreyningu. Kannski er ekki nema von að einkaaðilar séu stundum metnaðarlausir þegar ríkið gengur á undan með slæmu fordæmi.

Í heimi sem verður sífellt einsleitari verður hið smáa og sérstaka stöðugt verðmætara. Þar liggur ábyggilega óinnleystur hagvöxtur ferðaþjónustunnar. Við getum vaknað upp á hóteli nánast hvar sem er í heiminum og litast um, án þess að hafa hugmynd um í hvaða borg við erum: Pálmatré í lobbíinu, egg og beikon í morgunmat og simynstrað gólfteppi á göngunum. Þegar við löbbum út mæta okkur keimlíkar verslunarmiðstöðvar, alþjóðlegar skyndibitakeðjur og affreyning byggð á tísku liðandi stundar. Hér liggur gríðarlegt tækifæri; það er að verða ekki sjálf þessari flatneskju að bráð. Við ættum að gefa sérstöðu okkar miklu betri gaum og byggja á henni.

●● Að sjálfsögðu kostar vönduð uppbygging talsvert fé, en við höfum ekki ráð á að tjalda til einnar nætur. Eðlilegast er að ferðamenn greiði hluta þess kostnaðar.

Hið opinbera þarf að marka skýra framkvæmdaáætlun innviða, með gæði, varanleika og umhyggju fyrir náttúru og staðhættum að leiðarljósi. Umfram allt þarf að finna leiðir til að dreifa ferðamönnum betur um landið. Í því felst skilvirk byggðastefna. Lærum af öðrum þjóðum, t.d. Norðmönnum sem hafa byggt upp net spennandi áfangastaða meðfram vesturströndinni. Útsýnispallar, stígar, salernisaðstaða og fleira. Hönnuð og byggð af metnaði. Áhugasamir geta kynnt sér verkefnið á slóðinni www.nasjonale-turistveger.no

Að sjálfsögðu kostar vönduð uppbygging talsvert fé, en við höfum ekki ráð á að tjalda til einnar nætur. Eðlilegast er að ferðamenn greiði hluta þess kostnaðar. Innheimta þarf fullan virðisaukaskatt af ferðaþjónustunni og ráðstafa hluta fjáris í verkefni víða um land. Slíkt gjald gæti skilað um 10 milljörðum árlega. Sveitarfélögin þurfa að fá sinn skerf af þeim peningum.

Í guðanna bænum ráðumst í þetta með langtímahagsmunum að leiðarljósi

Mótmæla viðskiptamógúl

Mótmælendur komu saman fyrir utan nýja Trump International hótelið á Pennsylvania Avenue í Washington D.C. á mánudag. Hótelið var opnað á mánudag, en opunarhátíðin verður haldin þann 24. október næstkomandi. Mótmælendur mótmæltu meðal annars útlendingahatri og kynþáttahatri Donalds Trump, forsetaefnis Repúblíkanaflokksins. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Markaðir heimsins aftur orðnir talsvert óstöðugir

Lars Christensen

alþjóðahagfræðingur

Árið 2016 hófst á verulega auknum óstöðugleika á fjármálamörkuðum heimsins en svo róuðust markaðirnir aftur í febrúar eftir að Seðlabanki Bandaríkjanna frestaði frekari stýrivaxtahækkunum.

Það hefur sennilega líka stuðlað að jákvæðari viðhorfum á verðbréfamörkuðum heimsins síðan í febrúar að kínverski seðlabankinn – Alþýðubanki Kína (PBoC) – hóf í reynd að láta gengi kínverska

gjaldmiðilsins, renminbi, síga hægt seinni hluta árs 2015. Þetta, ásamt því að bandaríski seðlabankinn tók upp lausbeislaðri stefnu, olli í raun rymri peningamarkaðsskilyrðum um allan heim.

Síðustu vikuna virðist ástandið hafa breyst til hins verra og þótt breytingin sé ekki dramatísk hafa verðbréfamarkaðirnir selt ódyrt og óstöðugleiki hefur aukist.

Áfellið seðlabanka Bandaríkjanna og Kína

Hvað hefur þá gerst? Enn er það peningamálastefna og aðgerðir tveggja stærstu peningastórveldanna, seðlabanka Bandaríkjanna og Kína, sem valda áhyggjum á mörkuðum heimsins. Seðlabankastjóri Bandaríkjanna, Janet Yellen, hefur á síðustu vikum gefið til kynna að hún vilji enn hækka stýrivexti fyrir en seinna. Og það þrátt fyrir að þjóðhagfræðilegar tölur fyrir Bandaríkin hafi verið langt frá því að vera glæsilegar og verðbólga sé vel undir opin-

●● Stýrivaxtahækkun nuna hjá Seðlabanka Bandaríkjanna mun aðeins stigmagna óstöðugleika á mörkuðum heimsins

berum 2% verðbólgaumarkmiðum Seðlabankans.

Í tilfelli Kína er sérstaklega mikilvægt að taka eftir því að Kína og Bandaríkin hafa gert samkomulag í tengslum við nýlegan G20-fund um að „hagræða“ ekki gengi gjaldmiðla sinna í samkeppnistilgangi. Þetta kann að hljóma vel en staðreyndin er sú að þetta sendir í raun þau skilaboð til markaðanna að Kína sé að binda enda á gengissigið.

Þegar upp er staðið er aðeins hægt að túlka fréttabláði síðustu tveggja vikna þannig að seðlabankar bæði Bandaríkjanna og Kína séu að snúa frá lausbeislaðri peningamálastefnu.

Og nú sjáum við afleiðingarnar á mörkuðunum – dollarinn er að styrkjast, verðbréfamarkaðirnir selja, hrávöruverð fellur og almennur óstöðugleiki á fjármálamörkuðum eykst.

Breytingin er enn ekki stórfelld en hún sýnir að vilji, sérstaklega Seðlabanka Bandaríkjanna, til að koma stýrivöxtum í „eðlilegt“ horf er ótímabær.

Stýrivaxtahækkun nuna hjá Seðlabanka Bandaríkjanna mun aðeins stigmagna óstöðugleika á mörkuðum heimsins, sem í sjálfu sér myndi hafa frekar neikvæð áhrif á bandaríska hagkerfið, sem gæti aftur neytt Seðlabankann til að snúa við vaxtahækkunum sínum.

Almennt eru seðlabankastjórar um heim allan áfjafir í að hækka stýrivexti, en hvað peningamálastefnuna varðar er þetta ótímabært og fjármálamarkaðirnir eru nú að segja þeim sem stjórna peningamálastefnunni þetta. Ég er hræddur um að þeir hlusti ekki.

Borinn og gatið

Hin hliðin

Anna Björk Bjarnadóttir
framkvæmdastjóri
Expectus

Tilvitnunin „Fólk sem kaupir borvél er ekki endilega að leita að 6 millimetra bor, það vantar 6 millimetra gat,“ sem tileinkuð er Theodore Levitt hagfræðingi, fjallar um mikil-

vægi þess að velta fyrir sér spurningunni af hverju og hvert vægi hennar er í vörubrúun, markaðssetningu og sölu. Þó þessi tilvitnun gangi ekki endilega nógu langt í að lýsa lokatakmarkinu með fjárfestingu í borvél, þá minnir hún okkur á hugsunarhátt sem getur verið lífseigur. Hugsunarhátt sem veldur því að við missum ítrekað sjónar á sjálfu lokatakmarkmiðinu.

Fólk vantar nefnilega sjaldnast bara gat. Það er yfirleitt með mynd af einhverju stærra og meira í huga,

eins og að sitja á nýsmíðuðum palli og slaka á, eða dást að röð og reglu í nýju hillunum í bílskúrnum. Borinn og gatið hjálpa manni aðeins að komast áleiðis. Þaðan er oft óravegur að framtíðarsýninni sem er myndbirting væntingar um framúrskarandi árangur á einhverju sviði.

Við föllum endurtekið í þá gildru að gera borinn og gatið að aðalatriðinu í stað þess árangurs sem við í raun viljum sjá verða að veruleika. Með því að markaðssetja nýjasta og flottasta borinn höldum við að

við getum leyst allar óskir og þrjár viðskiptavina okkar. Við gleymum gjarnan að gera okkur grein fyrir þeirri framtíðarsýn sem viðskiptavinurinn er með í kollinum. Þar með takmörkum við sjóndeildarhringinn og tækifærin fyrir viðskiptavininn að upplifa sig á þeim stað sem hann ætlaði að komast á. Stað þeirrar góðu tilfinningar að hafa náð að skapa virði og geta sýnt fram á árangur.

Í stað þess að básuna um fjölbreytta virkni vörunnar, ættum við

að sýna viðskiptavininum hvað hann getur gert við vöruna sem skilar honum ávinningi. Framleiðendur Evernote hafa náð þessu. Þeirra skilaboð eru einföld: „Mundu allt.“ Evernote man ekki allt fyrir þig, enda bara hugbúnaður. Sem hefur hins vegar þá virkni að geta geymt þekkingu á skipulagðan hátt. Að muna allt, er það sem þú getur gert með Evernote – það er ávinningurinn.

Fólk er nefnilega sjaldnast að leita að vörum og þjónustu, það er að leita að betri útgáfu af sjálfu sér.

Eldborg, Hörpu
4. desember kl. 20:00

JÓLATÓNLEIKAR

BONEY M

MED SÖNGDÍVUNNI LIZ MITCHELL

Boney M, ein stærsta hljómsveit diskótímabilsins, fyllti Eldborgarsal Hörpu í tvígang fyrir síðustu jól. Nú eru þau væntanleg til landsins á ný og ljóst er að færri munu komast að en vilja. Tryggðu þér miða á stórkostlega skemmtun og komdu þér í réttu stemninguna fyrir jólin.

Rasputin

Hooray! Hooray! It's a Holi-Holiday

Rivers of Babylon

Daddy Cool

Mary's Boy Child

DÆGURFLUGAN

HARPA

Kaupþingi liggur á að selja Arionbanka.

Tímappressa Arionsölu

Hörður Ægisson, ritstjóri DV, skrifar athyglisverða úttekt á stöðu sölu Arion banka. Hörður er jafnan með góða heimildarmenn og puttann á púlsinum, sérstaklega þegar kemur að slitabúum og kröfuhöfum.

Samkvæmt úttektinni liggur Kaupþingi talsvert á að selja og vill koma út hlut fyrir breytingar á Alþingi. Rætt er um að seldur verði 20-40% hlutur til lífeyrissjóða. Margvisleg óvissa er enn þá um fjármálakerfið. Sérstakur skattur er enn við lýði og mál manna að kerfið sé enn þá of stórt. Eins og þekkt er, þá er óvissa einn höfuðóvinur fjárfesta. Lífeyrissjóðir ættu samkvæmt því að vera í nokkuð góðri stöðu að þrýsta verðinu niður. Tímaþröng seljenda ætti því að gefa þeim afar sterka samningsstöðu, því ekki er mörgum öðrum kaupendum til að dreifa.

Verðbreytingar vegna greininga

Markaður með hlutabréf er í eðli sínu skoðanaskipti um verðmæti. Verðmyndun ræðst af samningum milli kaupenda og seljanda. Nýjar upplýsingar eða rök skipta þar máli.

Ekki er óalgengt að nýjar greiningar á fyrirtækjum og verðmat þeirra hafi áhrif á markaði. Síðustu vikuna höfum við einmitt séð slíkar breytingar í kjölfar greininga. Í síðustu viku breyttist verð á tryggingafélagunum í kjölfar birtingar samanburðarverðmats greiningardeildar Capacent. Capacent var enn á ferð síðastliðinn föstudag þegar félagið birti nýtt verðmat á HB Granda. Bréf sjávarútvegsrisans lækkuðu í kjölfar þess að Capacent sendi greininguna til viðskiptavina sinna.

Allir hagvísar benda upp

Nýjustu hagtölur ættu að gleðja flesta. Það er sama hvert lítið er. Hagvöxtur er mikill, atvinnuleysi lítið og afgangur af rekstri hjá ríkinu. Almenn ætti þessi staða að vera verulega í hag ríkjandi stjórnmöldum, en kannanir sýna annað.

Skýringa hlýtur að vera að leita annað og ekki er að efa að innan núverandi stjórnarflokka fer sú umræða fram í aðdraganda kosninga.

6,6 MILLJARÐA TEKJUAFGANGUR

Tekjuafkoma hins opinbera reyndist jákvæð um 6,6 milljarða króna á öðrum ársfjórðungi 2016, en á sama tíma 2015 var hún neikvæð um 11,6 milljarða króna samkvæmt tölum Hagstofnunar. Tekjuafgangurinn nam 1,1 prósent af landsframleiðslu ársfjórðungsins eða 2,7 prósentum af tekjum hins opinbera. Fyrstu sex mánuði ársins var afgangurinn 371,5 milljarðar eða 43,1 prósent af tekjum tímabilsins.

2% ATVINNULEYSI

Skráð atvinnuleysi var tvö prósent í ágúst-mánuði samkvæmt tölum Vinnuálagstofnunar. Að meðaltali voru 3.553 atvinnulausir í ágúst og fækkaði atvinnulausum um 117 að meðaltali frá júlí. Hlutfallstala atvinnuleysis breyttist þó ekki milli mánaða. Atvinnuleysi var 1,5 prósent meðal karla en 2,5 prósent meðal kvenna. Mest var atvinnuleysi á höfuðborgarsvæðinu eða 2,3 prósent. Minnst var atvinnuleysið á Norðurlandi vestra, 1 prósent.

11.9.2016

Ég veit nú ekki hvaða rök gætu staðið til þess að breyta lýðræðislegri niðurstöðu sem er náð fram með aðferð sem er fyrir fram ákveðin og viðurkennd. Þannig að það væri afskaplega torsótt að rökstyðja það, hvernig á að breyta lýðræðislegri niðurstöðu af því að mönnum líkar hún ekki.

Páll Magnússon, sem varð efstur í prófkjöri Sjálfstæðisflokksins á Suðurlandi

GÓMSÆTAR CHICAGO TOWN PIZZUR

OPÍÐ ALLAN SÓLARHRINGINN
ICELAND, ENGIHJALLA,
VESTURBERGI OG ARNARBAKKA

Iceland